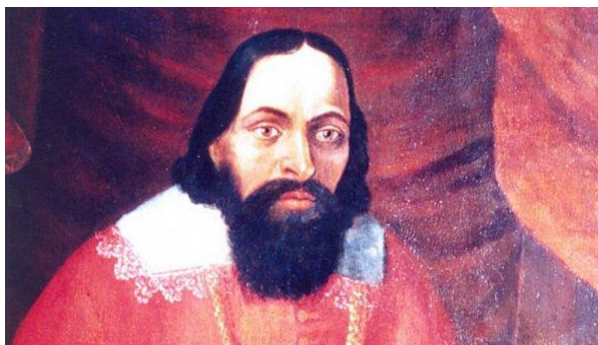

ČESKÝ POLYHISTOR

Jan Marek Marků

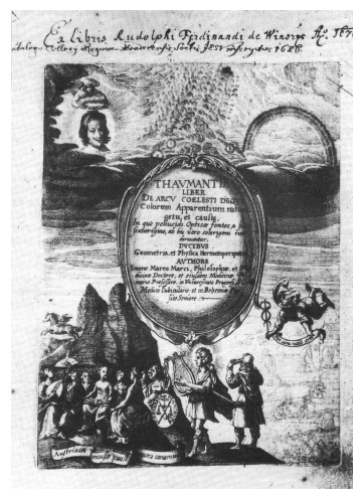
Narozen 13. června 1595 v Lanškrouně, zemřel 10. dubna 1667 v Praze

Portrét Jana Marka Marků

Studoval v Jindřichově Hradci a na univerzitě v Olomouci. Na studii ho podporovala majitelka litomyšlského panství Polyxena z Pernštejna. Studia ukončil v roce 1625 na lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze doktorskou disertací zaměřenou na těžké choroby – epilepsie, závratě, mrtvici a obrnu. Karlově univerzitě zůstal věren celý svůj život. V roce 1628 byl jmenován profesorem a následně fyzikem (hlavním hygienikem) Českého království. V letech 1638 až 1664 byl

nepřetržitě děkanem lékařské fakulty s výjimkou roku 1662, kdy byl rektorem Karlo-Ferdinandovy univerzity. Byl osobním lékařem císaře Ferdinanda III. i jeho syna císaře Leopolda I. Rozsah jeho vědeckého díla uložený v řadě publikací je obdivuhodný. Vedle medicíny se zabýval takřka všemi tehdy aktuálními vědeckými obory. Řešil problém kvadratury kruhu, v optice zkoumal podmínky rozkladu a ohybu světla s originálními závěry. Všeobecně je známé jeho zkoumání rázu pružných koulí, které přispělo k postupnému vytváření pojmů hybnost, kinetická energie i síla. Navrhoval originální metody měření zeměpisné délky. Jeho filozofické zájmy byly orientovány na zkoumání stvořeného hmotného a duševního světa, na podstatu světa, vesmíru i živých organismů a jejich rozmnožování. Díky určité izolovanosti v době třicetileté války nemohly jeho myšlenky proniknout v plné míře do tehdejšího vědeckého světa. Přesto je často srovnáván s italským učencem Galileem Galilei.

Titulní list knihy Thaumantias
J. M. Marků

**Vědci, vynálezci a podnikatelé v českých zemích
svazek 1.**

autor Ladislav Maixner